

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 3

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește, cu atenție, textul de mai jos.

Voi începe cu una dintre cele mai vechi amintiri ale mele, din anii copilăriei. Era vară. Cred că aveam vreo trei ani și jumătate. Purtam pe atunci părul lung. [...]

Mi-amintesc că în vara aceea ne-am dus cu toții la mare. Îmi plăcea foarte mult să stau pe țărm și să privesc în depărtări nesfârșita întindere a apelor, câteodată albastre-verzui, câteodată întunecate.

Marea era liniștită. Cerul de un albastru pur. Dar deodată, pe neașteptate, apele până atunci liniștite au început să se zbughiesc, să se ridice înspumate, aci înaintând spre plajă, aci retrăgându-se zgomotos și măturând nisipul de pe mal. Pe urmă, alte și alte valuri au pornit să se apropie mai înfuriate, să se învoluteze mai amețitoare spre țărm. [...] Mi-am dat destul de repede seama că cel care stărnise furtuna nu fusese altul decât vântul.

Așadar, departe de a mă speria, am simțit o admirație adâncă pentru puterea lui. M-a impresionat nespus; iar imaginea celor văzute pe plajă m-a urmărit mai apoi vreme îndelungată.

Seara, când ne-am întors acasă, vântul nu contenise încă. Locuiam atunci pe strada Fântânii, într-o casă care avea o grădină cu pomi. Lângă fereastra camerei în care dormeam eu era un copac. Frunzele lui, asemenea valurilor, glăsuiau, povesteau, plângeau, gemeau. M-am apropiat de fereastră și am ascultat până târziu. A doua zi dimineața am rugat-o pe mama să taie pomul... pentru că toată noaptea făcuse vântul „să plângă” printre ramurile sale!

M-am atașat, așadar, de vânt încă de mic. Pentru mine, el era un uriaș cu puteri nebănuite, în stare să ducă în spinare corăbii și vapoare cât casa – pe ape, nori cât muntele de mari – prin văzduh. Mi l-am făcut prieten. Îl admiram. Era atât de puternic!

A venit apoi vremea școlii. Am urmat cursurile primare la școala „Petru Poni”. Părinții au hotărât să-mi taie pletele: nu se mai potriveau cu noua mea... înfățișare. [...] M-am întristat tare mult; ca să mă împace, tata mi-a făcut cel mai frumos zmeu. Era foarte mare. [...]

Am urmat apoi cursurile liceului „Sfântul Sava”, unde am avut doi buni prieteni: pe Gheorghe Dinescu și pe Popovici, cu care, bineînțeles, dând glas pasiunii mele mai vechi, făceam zmeie. Acum, fiind mai mare, căutam să deslușesc unele taine ale vântului, ale zborului, să aflu ce se întâmplă în timpul lui, de ce și când aerul poate susține un zmeu... Pasiunea mea pentru iscodirea tainelor fenomenelor fizice începea, așadar, să se înfiripe de timpuriu. [...]

Vă întrebați, desigur, de unde provin dragostea, pasiunea mea pentru tehnică, pentru construcții, dorința de a iscodi, de a cerceta, de a descoperi. În mare măsură, am dobândit-o datorită tatălui meu, așa cum am mai spus. Apoi, datorită faptului că, din fragedă vârstă, din liceu, am cunoscut și personal, nu numai din povestirile tatălui meu, pe marele inventator Nikola Tesla, care venea uneori la noi în casă. El este descoperitorul curentului electric alternativ, inventatorul și constructorul primei mașini electrice funcționând cu astfel de curent. Bănățean, cu patru zile mai tânăr decât tatăl meu, mă uimea nespus cu felul lui de a gândi, de a-și expune ideile. Imaginea lui mi-a rămas întipărită în minte și azi, după atâția ani.

Henri Coandă, *Prietenul meu... vântul*, în volumul *Amintiri despre anii de școală*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *nesfârșita* și al secvenței *în stare*. **6 puncte**
2. Menționează obiectul pe care Henri Coandă îl primește de la tatăl său, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o atitudine pe care o are copilul atunci când observă marea de pe țărm, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care copilul îi cere mamei să taie pomul din grădină. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Henri Coandă, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă întâlnirea cu o personalitate poate influența sau nu descoperirea unei pasiuni, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre anii de școală*, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Din nou revăd pădurea în care împreună
Cu tine rătăcit-am în nopțile cu lună
Și banca solitară pierdută-n flori albastre
Pe care ades stătut-am strângându-ne de mână,
Uimiți de sfântă vraje a fericirii noastre.

Azi dragostea ni-i moartă, și banca-i părăsită,
De vântu' rece-al toamnei pădurea-i desfrunzită,
Copacii-și clatin vârful și crengile își frâng,
Și eu și ea-mbrăca-vom de-acum haina cernită,
Pădurea-și plânge frunza și eu dragostea mi-o plâng.

Ion Minulescu, *Plâns*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **6 puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un basm cult studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
- evidențierea relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale basmului cult studiat, relevante pentru relația dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.